

29.5.2018

MAAKUNTIEN TIEDOLLA JOHTAMISTA JA SITÄ TUKEVAN TIEDONHALLINNAN KEHITTÄMISTÄ KOORDINOIVA OHJELMA (MAAKUNTATIETO-OHJELMA)

Valtiovarainministeriö on tänään muuttanut 23.11.2017 asetetun Maakuntatieto-ohjelman asettamispäätöstä ja lakkauttanut 23.11.2017 asetetun ohjelman strategisen johtoryhmän ja asettanut ohjelmalle johtoryhmän ja hanketoimiston verkoston.

Toteutusaika

Hankkeen toteutusaika 1.11.2017 - 28.2.2021

Tausta

Maakunta- ja sote-uudistus on koko julkishallintoa ja sen asiakkaita koskeva suuri hallinnon ja toimintatapojen uudistus. Maakunnille ollaan hallituksen esityksen (HE 15/2017vp) mukaan siirtämässä tehtäviä valtionhallinnosta, kunnista ja kuntayhtymistä. Samalla julkista sosiaali- ja terveydenhuoltoa uudistetaan tavoitteena kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja, parantaa palvelujen yhdenvertaisuutta ja saatavuutta. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on myös hillitä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kasvua.

Uudistuksen jälkeen valtio osoittaa maakunnille rahoituksen ja ohjaa maakuntien taloutta ja toimintaa maakuntalaissa ja erillislainsäädännössä säädetyn mukaisesti. Maakuntien yleiskatteellisesta rahoituksesta ja sen tarkistamisesta säännellään maakuntien rahoituslaissa. Jotta uudistuksella tavoiteltuihin taloudellisiin ja toiminnallisiin hyötyihin päästään, tulee niin maakunnissa kuin ohjaavissa ministeriöissä olla luotettava, kattava, vertailukelpoinen sekä mahdollisimman reaaliaikainen tieto väestön hyvinvoinnista sekä maakuntien toiminnasta ja kustannuksista.

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelma ja sen toimeenpanosuunnitelma sisältävät useita tietopoliittisia linjauksia. Maakunta- ja sote-uudistuksessa sekä julkisen hallinnon digitalisoinnissa korostetaan asiakaslähtöisyyttä ja tietojen sujuvaa siirtymistä eri toimijoiden välillä sekä sitä, että asiakkaat ja ammattilaiset voivat käyttää tietoaan organisaatio- ja aluerajoista riippumatta.

Indikaattoreita, tietopohjaa, tietoarkkitehtuuria ja näitä tukevia viranomaistehtäviä on valmisteltu maakunta- ja soteuudistuksen yhteydessä useissa erillisissä kehittämishankkeissa ja työryhmissä. Lisäksi osana edellisen vaalikauden aikana käynnistettyä työtä on valmisteltu taloustietojen automaattista raportointimallia, järjestämisen tueksi tietopaketteja sekä sektorikohtaisia tiedonhallintaan liittyviä kehittämishankkeita.

Meneillään olevan tietotarpeita ja kehittämishankkeita koskevan valmistelun tueksi ja yhteensovittamiseksi tarvitaan tiivistä yhteistyötä eri viranomaisten kesken, jotta varmistetaan tiedon yhteentoimivuus ja viranomaisten tehokas toiminta. Yhteistyön organisointi kuuluu valtiovarainministeriön tehtävien mukaiseen koko julkishallinnon yhteiseen hallintopolitiikan valmisteluun.

Uudistuksen toimeenpanoon sisältyvien kehittämishankkeiden ohjaamisen ja yhteensovittamisen sekä ohjelmaan liittyvien hankkeiden koordinoiminnin tueksi on asetettu Maakuntatieto-ohjelman 23.11.2017.

Tavoite

Maakuntatieto-ohjelmassa luodaan perusteet maakuntia koskevalle julkisen hallinnon tiedolla johtamiselle ja sitä tukevalle tiedonhallinnalle.

Ohjelmassa rakennetaan yhtenäinen tietopohja, joka on sujuvasti ja tarpeiden mukaisesti kaikkien osapuolten käytössä maakuntien palvelujen järjestämisessä sekä tukee vaikuttavaa ja kustannustehokasta ohjausta ja johtamista. Tarvittavan tiedon tulee olla saatavissa asiakaslähtöisesti palvelutilanteessa riippumatta siitä, minkä viranomaisen hallussa tiedot ovat.

Ohjelmassa varmistetaan, että maakuntien tehtäviin liittyvä tiedonhallinta ja tietojen hyödyntäminen on nykyistä kustannustehokkaampaa ja tehokkaammin organisoitu koko julkisessa hallinnossa.

Lisäksi varmistetaan, että ohjelmaan sisällytettävät ja siihen liittyvät koordinoitavat hankkeet saavuttavat maakunta- ja soteuudistukselle ja digitalisaatiolle asetetut hallituksen tavoitteet yhteisen tiedonhallinnan näkökulmasta.

Tehtävät

Maakuntatieto-ohjelman keskeiset tehtävät ovat:

1. Ohjata ja yhteensovittaa ohjelmaan sisältyviä kehittämishankkeita sekä koordinoita eri viranomaisten tiedolla johtamisen sekä tiedonhallinnan kehittämishankkeita osana maakunta- ja soteuudistuksen toimeenpanoa.
2. Kuvata maakuntia koskeva julkisen hallinnon tietoarkkitehtuuri sekä tukea ja yhteen sovittaa eri viranomaisten tietoarkkitehtuurin kehittämistä.
3. Valmistella ohjelman toimeenpanoon liittyvät päätösesitykset maakunta- ja sote-uudistuksen virkamiesjohtoryhmälle sekä asianomaisille ministeriöille ja viranomaisille sekä tarvittaessa valtioneuvostolle.
4. Tuottaa tarvittavia selvityksiä yhteisen tavoitetilan muodostamiseksi sekä toteuttaa viestintää sidosryhmille.

Ohjelman tuotokset, vaiheistus ja prioriteetit tarkennetaan ohjelman hankesuunnitelmassa. Hankesuunnitelman luonnos on asettamispäätöksen liitteenä.

Edellä kuvatut tehtävät suoritetaan joko osana ohjelmassa ohjattavia ja yhteensovitettavia hankkeita tai erikseen ohjelman alle perustettavina uusina tehtävinä ja hankkeina. Ohjelmassa poikkihallinnollisesti seurattavia ja yhteensovitettavia hankkeita ovat esimerkiksi hallinnonalojen tietojohtamisen, tiedon tuotannon, ohjaustietojen ja mittareiden kehittämishankkeet. Ohjelmaan sisällytettävät ja seurattavat hankkeet määritellään tarkemmin ohjelman hankesuunnitelmassa.

Organisointi

Maakuntatieto-ohjelma on yksi maakunta- ja soteuudistuksen valtakunnallisen toimeenpanon toimeenpanon muutosohjelmista.

Ohjelmalle asetetaan johtoryhmä ajalle 21.5.2018-31.12.2019

Johtoryhmän tehtävänä on:

- Seurata ja ohjata ohjelman toteutusta
- Vastata ohjelmalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.
- Hyväksyä ohjelman tuottamat tuotokset
- Vastata ohjelman tuottamien linjausten ja päätöksentekoesitysten viemisestä eteenpäin vastuutahoille
- Varmistaa ohjelman toimeenpanon resurssit.

Johtoryhmän kokoonpano:

Puheenjohtaja

Finanssineuvos Tanja Rantanen, valtiovarainministeriö

Jäsenet

Tiedeasiantuntija, ryhmän päällikkö Erja Heikkinen, opetus ja kulttuuriministeriö
Ylitarkastaja Jukka Haapamäki, opetus ja kulttuuriministeriö (varajäsen)

Neuvotteleva virkamies Tuija Groop, työ- ja elinkeinoministeriö
Kehitysjohdaja Tiina Tikka, työ- ja elinkeinoministeriö (varajäsen)

Erityisasiantuntija Saku Härkönen, ympäristöministeriö
Projektipäällikkö Minna Torkkeli, ympäristöministeriö (varajäsen)

Erityisasiantuntija Hanna-Mari Talka, sisäministeriö
Erityisasiantuntija Teemu Luukko, sisäministeriö (varajäsen)

Hallitusneuvos Matleena Kurki-Suutarinen, liikenne ja viestintäministeriö
Erityisasiantuntija Mikko Nygård, liikenne ja viestintäministeriö (varajäsen)

Tietohallintojohtaja Antti Vertanen, maa- ja metsätalousministeriö
Erityisasiantuntija Jaana Merta, maa- ja metsätalousministeriö (varajäsen)

Hankejohtaja Päivi Hämäläisen, sosiaali- ja terveysministeriö (varapuheenjohtaja)
Erityisasiantuntija Mikko Huovila, sosiaali- ja terveysministeriö (varajäsen)

Pysyvät asiantuntijat

Suunnittelun asiantuntija Paula Vesterinen, Kansaneläkelaitos
Yksikön päällikkö Hennamari Mikkola, Kansaneläkelaitos (varajäsen)

Tietojohtaja Juha Kenraali, Liikenteen turvallisuusvirasto
Yksikön päällikkö Pieteri Pentinsaari, Liikenteen turvallisuusvirasto (varajäsen)

Arviointijohtaja Pekka Rissanen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Projektijohtaja Eeva Ketola, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (varajäsen).

tilastajohtaja Ville Vertanen, Tilastokeskus

Projektipäällikkö, pysyvä esittelijä

Erityisasiantuntija Jani Heikkinen, valtiovarainministeriö

Sihteeri

Nimetään myöhemmin

Ohjelman projektipäällikkö toimii ohjelman johtoryhmän esittelijänä.

Johtoryhmä voi kutsua kokouksiin myös muita asiantuntijoita. Lisäksi ohjelmassa voidaan koota ja ylläpitää koordinaation ja yhtenäisen toimeenpanon kannalta välttämättömiä seurantaryhmiä, verkostoja sekä osallistua olemassa olevien verkostojen työhön.

Ohjelman projektipäällikön tehtävänä on johtaa hanketoimistoa ja ohjelman toteutusta hankesuunnitelman mukaisesti.

Ohjelmalle asetetaan hanketoimisto ajalle 21.5.2018-31.12.2019

Maakuntatieto-ohjelman operatiivisesta toimeenpanosta vastaa verkostomaisesti toimiva hanketoimisto. Hanketoimistoon luodaan erillisiä asiantuntijaryhmiä eri hankekokonaisuuksien ohjaukseen.

Hanketoimiston tehtävänä on:

- Valmistella johtoryhmän kokouksiin käsiteltäväksi vietävät asiat
- Ohjelman hankkeiden valmistelu ja sisällön ohjaus
- Ohjelmaan sisältyvien hankkeiden toteutuksen ja tuotosten yhteensovittaminen
- Valmistella yhdessä hankkeiden kanssa linjattavaksi vietäviä asioita
- Ylläpitää tilannekuvaa hankkeiden etenemisestä hankesalkussa
- Ratkoa eri hankkeiden toteutuksen ongelmia
- Auttaa ja koordinoida hankepäälliköiden työtä

Hanketoimiston käytännön työhön perustetaan sihteeristö, johon kuuluvat hanketoimistoon kuuluvat ohjelman hankkeiden projektipäälliköt, valtiovarainministeriön valmistelijat sekä asiantuntijaryhmien vetäjät.

Hanketoimisto osallistuu ohjelman projektipäällikön ohjauksessa ohjelman toimeenpanoon sekä suorittaa verkostolle annettavat tehtävät.

Hanketoimiston työ on verkostomaista yhteistyötä, johon osallistuvat valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö sekä liikenne- ja viestintäministeriö, THL, Kela, Tilastokeskus, maakuntien valmisteluorganisaatiot, maakuntien yhteiset palvelukeskukset sekä myöhemmin maakunnat.

Verkoston jäsenet:

Hanketoimisto koostuu koko maakunta- ja sote -uudistuksen toimeenpanolle olennaisista ohjattavista tiedonhallintaan ja tietojohdamiseen liittyvistä hankkeiden sekä muiden seurattavien hankkeiden vastuuhenkilöistä sekä hankkeiden ja projektien vastuuhenkilöistä. Verkosto on avoin kaikille yllä luetelluille osallistujaorganisaatioille ja hanketoimistoon pääsee ilmoittautumalla ohjelman projektipäällikölle. Ohjelman projektipäällikkö vastaa verkoston ylläpidosta hanketoimiston sihteeristön tukemana. Hanketoimiston työ organisoidaan hankekokonaisuuskohtaisiksi asiantuntijaryhmiksi, joilla kullakin on oma erityisosaamisalue ja jotka toimivat ohjelman projektien substanssi-ohjausryhminä. Asiantuntijaryhmiä muodostetaan esimerkiksi tietoarkkitehtuuriin, tiedon ohjauksen suunnitteluun, yleisen tilasto- ja rekisteritoimen järjestämiseen, ohjauksen tietopohjaan sekä maakuntapilotointiin liittyen.

Hanketoimistossa voidaan tarvittaessa käyttää ulkopuolista palveluntuottajaa tehtävien toteutuksessa ja kutsua mukaan muita tarvittavia asiantuntijoita.

Kustannukset ja rahoitus

Maakuntatieto-ohjelman johtoryhmän ja hanketoimiston työ tehdään virkatyönä.

Ohjelman kustannukset maksetaan ohjelmaan osallistuvien valtiovarainministeriön pysyvien henkilöiden osalta momenteilta 28.01.01 ja muilta osin momentilta 28.70.05. Päätökset ohjelmaan erikseen liittyvistä toimeksiannoista, projekteista, hankinnoista sekä mahdollisista määräaikaisista henkilöistä tekee valtiovarainministeriö.

Ohjelman hankerahoitus ei sisällä rahoitusta kaikista siinä ohjattavista, yhteensovittavista ja seurattavista hankkeista.

Allekirjoitukset

Hallintopolitiikan alivaltiosihteeri

Päivi Nerg

Ylijohtaja

Jani Pitkäniemi

Jakelu

Maakuntatieto-ohjelman johtoryhmän jäsenet, varajäsenet ja asiantuntijat

Tiedoksi

Maakunta- ja sote-uudistuksen projektijohtoryhmä
Valtiovarainministeriö

Liite

Maakuntatieto-ohjelman hankesuunnitelmaluonnos, versio 0.95

